

Sygn. akt: XU 845/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W.

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała - Kozioł

Protokolant: Mariola Lewandowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 listopada 2016 r. we W.

sprawy z odwołania **E. P.**

od orzeczenia (...) w Województwie (...)

z dnia 24.07.2015 r. znak: WZON. (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

1. zmienia zaskarżone orzeczenie (...) w Województwie (...) z dnia 24.07.2015 r. oraz poprzedzające je orzeczenie (...) we W. z dnia 18.05.2015 r. i zalicza wnioskodawczynię E. P. (ur. (...)) do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym od 3.04.2015 r. na stałe, symbol przyczyny niepełnosprawności 09-M, a ponadto zmienia zaskarżone orzeczenie w punkcie 1 w ten sposób, że orzeka, iż wnioskodawczyni jest zdolna do pracy tylko w warunkach pracy chronionej oraz w punkcie 6 w ten sposób, że orzeka, iż wnioskodawczyni wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji;
2. orzeka, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.07.2015 r. (...) w Województwie (...) we W. utrzymał w mocy orzeczenie (...) we W. z dnia 18.05.2015 r. postanawiającego zaliczyć wnioskodawczynię E. P. do stopnia niepełnosprawności lekkiego. W punkcie 5 wskazań orzeczono, że wnioskodawczyni nie wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji. W punkcie 1 wskazań orzeczono, że wskazana jest praca lekka.

Wnioskodawczyni E. P. wniosła odwołanie od w/w orzeczenia, domagając się jego zmiany poprzez orzeczenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto w uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że jest zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymaga częściowej pomocy innych osób. Dodała, że ma trudności związane z nieuzyskaniem karty parkingowej. Wnioskodawczyni podniosła, że stwierdzono u niej nowotwór piersi z przerzutami do węzłów chłonnych, które usunięto. Przeszła również operację kończyny dolnej – usunięto guza. W pracy jest narażona na bardzo duży stres. Występują u niej liczne ograniczenia ruchowe. Uznanie, że jest osobą niepełnosprawną jedynie w stopniu lekkim pozbawia jej szeregu przywilejów.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia z uwagi na brak stwierdzenia przesłanek ustawowych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. P. ma 59 lat, jest inżynierem budownictwa, pracuje na stanowisku Powiatowego Inspektora Nadzoru w O..

Dowód: okoliczności bezsporne

Wnioskodawczyni przeszła operację usunięcia guza nowotworowego prawej piersi w 2009 r. Z uwagi na przerzuty do węzłów chłonnych, przeszła operację ich wycięcia. Przeszła chemioterapię i radioterapię zakończoną w lipcu 2009 r. Podlegała zabiegom rehabilitacyjnym. Przeszła również w 2003 i 2004 r. operację usunięcia guza w kończynie lewej dolnej. W 2013 r. stwierdzono u niej występowanie guzów w klatce piersiowej.

Dowód: dokumentacja medyczna wnioskodawczyni

Z punktu widzenia zdrowia psychicznego, nie ma podstaw do zaliczenia wnioskodawczyni do osób niepełnosprawnych. Nie leczy się ona psychiatrycznie ani psychologicznie, cierpi jedynie na zaburzenia adaptacyjne o niewielkim nasileniu.

Dowód: opinia biegłego psychologa k. 17

Wnioskodawczyni jest osobą ze znacznie ograniczoną sprawnością organizmu. Rozpoznano u niej raka piersi prawej, stan po kwadrantectomii piersi prawej oraz limfadenectomii pachowej lewej, stan po chemioterapii – 6 kursów CMF i stan po radioterapii uzupełniającej. Ponadto rozpoznano u niej polineuropatię obwodową polekową, niewydolność żylną kończyn dolnych i guzki płuc w stanie diagnostyki.

Wnioskodawczyni w przeszłości przeszła leczenie systemowe z powodu raka piersi. Obecnie znajduje się w stanie stagnacji wolnej od wznowy choroby nowotworowej. Występują u niej objawy będące skutkiem chemioterapii, o stałym charakterze. Nie stwierdza się poprawy stanu zdrowia ani pomyślnych rokowań. Wnioskodawczyni odczuwa szereg dolegliwości i wymaga systematycznej rehabilitacji.

Wnioskodawczyni nie jest zdolna do pracy w warunkach normalnych a jedynie do pracy w warunkach pracy chronionej i wymaga wsparcia środowiskowego (pkt 5 i 6 orzeczeń WZON).

Wnioskodawczyni spełnia kryteria zaliczenia do grupy niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na stałe wobec słabego rokowania co do wycofania się dolegliwości i kalectwa.

U wnioskodawczyni nie występuje znaczna dysfunkcja w zakresie układu ruchu.

Dowód: opinia biegłego sądowego chirurga onkologa k. 31 - 33

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 pkt 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Ustawa wskazuje zatem trzy przesłanki konstytuujące umiarkowany stopień niepełnosprawności. Są to: naruszenie sprawności organizmu, niezdolność do pracy albo zdolność do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub czasowa albo częściowa pomoc innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Naruszenie sprawności organizmu polega na zaburzeniu jednej lub kilku funkcji organizmu. Przyczyną tych zaburzeń może być choroba, ale także uszkodzenie organizmu spowodowane wadą wrodzoną, rozwojową czy też zdarzeniem zewnętrznym, pochodzącym spoza organizmu człowieka, jak np. wypadek czy szkodliwe warunki wykonywania pracy. Choroba może być przyczyną uszkodzenia organizmu, ale uszkodzenie organizmu może również stanowić przyczynę choroby.

Druga przesłanka decydująca o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ma związek ze zdolnością do zarobkowania. Mogą tu mieć miejsce dwie sytuacje – niezdolność do pracy i zdolność do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej. Jeśli chodzi o pojęcie niezdolności do pracy, to nie zostało ono zdefiniowane w ustawie, natomiast definicję tego pojęcia odnaleźć można w § 29 ust. 1 r.o.n.s.n. – zgodnie z nią w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności niezdolność do pracy jako skutek naruszenia sprawności organizmu polega na całkowitej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu.

Pojęcie warunków pracy chronionej zostało zdefiniowane przez ustawodawcę w art. 2 pkt 7 cytowanej ustawy. Warunki pracy chronionej, to warunki, o których mowa w art. 28 albo art. 29 tej ustawy. Zatrudnienie w warunkach chronionych powinno dotyczyć wyłącznie tych osób niepełnosprawnych, które nie mogą wykonywać pracy w „normalnych” warunkach, to znaczy nieprzystosowanych specjalnie do ich potrzeb.

Trzecia przesłanka polega wyłącznie na konieczności zapewnienia pomocy (bez opieki) w celu pełnienia ról społecznych. Osoba niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Ustawodawca w rozporządzeniu w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności na potrzeby orzekania o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wprowadza pojęcia czasowej i częściowej pomocy w pełnieniu ról społecznych. Zgodnie z § 30 pkt 1 r.o.n.s.n. czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych polega na konieczności udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3 r.o.n.s.n., w okresach wynikających ze stanu zdrowia. Natomiast w myśl § 30 pkt 2 r.o.n.s.n. częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1 pkt 3 r.o.n.s.n., a zatem wsparcie w czynnościach samoobsługowych lub w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałanie w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Podkreślić należy, że między drugą a trzecią przesłanką ustawodawca posłużył się alternatywą łączną „lub”, co oznacza w praktyce konieczność spełnienia co najmniej dwóch z trzech wskazanych grup przesłanek definiujących umiarkowany stopień niepełnosprawności. Zawsze występować musi naruszenie sprawności organizmu i, dodatkowo, albo niezdolność do pracy (zdolność jedynie w warunkach pracy chronionej), albo konieczność pomocy w pełnieniu ról społecznych.

Oceniając spełnienie przez wnioskodawczynię przesłanek zaliczenia do grupy osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, Sąd Rejonowy oparł się na przedłożonej przez nią dokumentacji medycznej oraz niezakwestionowanej przez żadną ze stron, rzetelnej i niebudzącej wątpliwości opinii biegłego chirurga onkologa.

W świetle opinii stwierdzić należy, że wnioskodawczyni spełnia wszystkie trzy przesłanki uznania jej za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym - jest osobą o znacznie naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy w warunkach „normalnych”, zdolną zaś jedynie do pracy w warunkach pracy chronionej, a ponadto wymagającą pomocy – wsparcia środowiskowego, o którym mowa w punktach 5 i 6 orzeczenia WZON. Jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym od 3.04.2015 r. na stałe.

Jak stanowi art. 8 ust 1 i ust. 3a ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym, osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym tą kartą, może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami o których mowa w art. 7 ust. 2 tej ustawy. Kartę parkingową wydaje się:

- 1) osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 2) osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 3) placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Kierując się wnioskami opinii biegłego chirurga onkologicznego Sąd uznał, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek uzyskania karty parkingowej z powodu braku znacznej dysfunkcji układu ruchu, a tym samym niespełnienia przesłanki znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się. Wnioskodawczyni nie wniosła żadnych zastrzeżeń do opinii, a zatem nie podważała opinii również w zakresie oceny dotyczącej istnienia podstaw do przyznania karty parkingowej. W ocenie Sądu, z wyjątkiem ewidentnych przypadków, ocena spełnienia przesłanki „znacznego ograniczenia możliwości poruszania się” nie jest możliwa bez posiadania wiedzy medycznej. W większości spraw, w tym w sprawie niniejszej, Sąd bez wsparcia w postaci opinii biegłego posiadającego specjalistyczną wiedzę nie jest zdolny ocenić, czy istniejące u wnioskodawcy schorzenia mogą być przyczyną znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się, czy też nie, a tym samym nie może prawidłowo zweryfikować twierdzeń wnioskodawcy w tym zakresie. Zbędnym było zatem przesłuchanie na tę okoliczność wnioskodawczyni, tym bardziej, że nie wniosła o przeprowadzenie takiego dowodu.

Z tej przyczyny Sąd Rejonowy zmienił zaskarżone orzeczenie WZON z 24.07.2015 r. i poprzedzające je orzeczenie PZON z 18.05.2015 r. w ten sposób, że zaliczył wnioskodawczynię E. P. (ur. (...)) do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym od 3.04.2015 r. na stałe, symbol przyczyny niepełnosprawności 09-M, a ponadto zmienił zaskarżone orzeczenie w punkcie 1 w ten sposób, że orzekł, iż wnioskodawczyni jest zdolna do pracy tylko w warunkach pracy chronionej oraz w punkcie 6 w ten sposób, że orzekł, iż wnioskodawczyni wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielną egzystencji.

Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia. W razie uwzględnienia odwołania, sąd zmienia zaskarżoną decyzję w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych (tj. opłat sądowych i wydatków). Zgodnie zaś z art. 98 u.k.s.c., w toku postępowania z zakresu ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi Skarb Państwa. W niniejszej sprawie nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciążył zatem Skarb Państwa.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.